

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Професор з навчально-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

2018 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Основи виробництва медіапродукту:

Телевізійне виробництво

для студентів

спеціальності 061 «Журналістика»
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми «Журналістика»

Київ – 2018

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>0015/18</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« » 20 <u>18</u> р.	

Розробники: Лісневська А. Л., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: Лісневська А. Л., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від « 30 » серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) [підпис] О.О. Семенець

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

26 . 09 20 18 р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) [підпис] (М.С. Васьків)

Робочу програму перевірено

03 . 10 20 18 р.

Заступник директора Інституту журналістики [підпис] (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), “ ___ ” ___ 20 ___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), “ ___ ” ___ 20 ___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), “ ___ ” ___ 20 ___ р., протокол № ___

на 20 ___ /20 ___ н.р. _____ (_____), “ ___ ” ___ 20 ___ р., протокол № ___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
вид дисципліни	нормативна	нормативна
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Курс	5	5
Семестр	9	9
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі	60	60
аудиторні	16	8
модульний контроль	4	
семестровий контроль		
самостійна робота	40	52
форма семестрового контролю	залік	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча навчальна програма з дисциплін «Телевиробництво» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою журналістики та нових медіа на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану для цієї спеціальності денної форми навчання. Програму укладено згідно вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Телевиробництво», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу – ознайомити з основами виробництва сучасного відеопродукту, який має поліфункціональний комунікативно-інформаційний механізм впливу на масову аудиторію та новими шляхами його медіакомпаніями, сформуванню умінь застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Завданнями курсу є :

- **поглиблення теоретичних** знань студентів щодо індустрії виробництва сучасного відеоконтенту;
- **ознайомлення** з особливостями організації виробництва відеопродукту на всіх етапах;
- ознайомлення із сучасним станом ринку телепрограм, особливостями функціонування телерадіокомпаній різних форматів
- формування загального уявлення про зображально-виражальні засоби телевізійної журналістики, єдність візуально-звукового образу на телеекрані, співвідношення слова та зображення;
- познайомити з технологією зйомки та підготовки до ефіру аудіовізуального продукту в різних жанрах.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчивши дисципліну «Телевиробництво» студент знатиме

- особливості українського медіапростору та в ньому використання відео контенту
- виразні можливості екранного видовища в роботі автора екранного твору

- жанрові та форматні ознаки сучасного відеоконтенту
 - специфіку розмовних форматів відеоконтенту
- Бути компетентним у:**
- використанні виразних можливостей екранного видовища в роботі автора екранного твору;
 - сценарно-режисерських технологіях цілісного відеопродукту (тележурналістські жанри) за допомогою звукозорового монтажу;
 - технічному втіленні задуму екранного твору

Студент вмітиме:

- знаходити та обробляти інформацію, втілюючи її в певний екранний формат
- розробляти сценарій відео продукту (літературний, режисерський)
- орієнтуватися в логіці кадрування екранної дії та монтувати екранне зображення за певними принципами;
- відбирати кадри, з'єднувати зображення та звук за певними драматургічними та технологічними принципами.

Мати компетентності:

- знаходити та обробляти інформацію, втілюючи її в певний екранний формат
- розробляти сценарій відео продукту (літературний, режисерський)
- орієнтуватися в логіці кадрування екранної дії та монтувати екранне зображення за певними принципами;
- відбирати кадри, з'єднувати зображення та звук за певними драматургічними та технологічними принципами;

Компетентності, яких набувають студенти, згідно із освітньо-професійною програмою: **загальні** (ЗК1 - Здатність до комплексно розв'язання проблем, ЗК3 - Здатність до креативності, ЗК8 - Здатність до задоволення потреб споживачів, ЗК9 - Здатність до комунікацій), **фахові** (ФК2 - Здатність знаходитись у контексті подій, ФК3 - Здатність до планування медіапроцесу, ФК5 - Здатність до виокремлення новини (факту), ФК6 - Здатність подавати інформацію у відповідній журналістській формі, ФК8- Здатність працювати у команді, ФК9 - Виступати у ролі журналіста-підприємця (розуміти економічні основи професії, ринкові можливості тощо), ФК10- Сприяти оновленню професії).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Теорія і практика сучасного телебачення							
Тема 1. Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу, поняття «формат»	14	2		4			8
Тема 2. Процес телевиробництва. Жанрова структура телебачення, поняття «формат»	14	2		4			10
Модульний контроль 1.	2						
Разом	30	4		8			18
Змістовий модуль II. Технології створення відео продукту							
Тема 3. Мова екрану (зображально-виражальні засоби): план, ракурс, композиція, атмосфера, мізансценування.	4			2			10
Тема 4. Принципи побудови екранного тексту: монтажна фраза, епізод, кадрування, монтаж (принципи)	12			2			12
Модульний контроль 2.	2						
Разом	30			4			22
Семестровий контроль							
Разом за навчальним планом	60	4		12			40

4.2. Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторні					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Теорія і практика сучасного телебачення							
Тема 1. Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу, поняття «формат»	14	2					10
Тема 2. Процес телевиробництва. Жанрова структура телебачення, поняття «формат»	14			2			12
Модульний контроль 1.	2						
Разом	30	2		2			22
Змістовий модуль II. Технології створення відео продукту							
Тема 3. Мова екрану (зображально-виражальні засоби): план, ракурс, композиція, атмосфера, мізансценування.	4			2			14
Тема 4. Принципи побудови екранного тексту: монтажна фраза, епізод, кадрування, монтаж (принципи)	12			2			16
Модульний контроль 2.	2						
Разом	30			4			30
Семестровий контроль							
Разом за навчальним планом	60	2		6			52

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теорія і практика сучасного телебачення

Лекція 1. Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу (2 год.)

Головні властивості телебачення: симультантність, звукозоровість повідомлення, всеосяжність. Порядок діяльності телебачення в Україні (законодавча база), форми трансляції – частота, кабельне та супутникове телебачення.

Телебачення як засіб масової комунікації, журналістський аспект. Нова українська тележурналістика.

Телебачення як вид мистецтва. Видовищна природа екранної дії. Складові екранного видовища.

Контент мовлення. Типологія програмного продукту. Поняття типу каналу телемовлення. Види інформації в контексті телемовлення

Практичне 1. *Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу*
4 год

Завдання подано в планах практичних занять.

Лекція 2. Процес телевиробництва. Жанрова структура телебачення, поняття «формат» – 2 год.

Телецентр як комплекс технічних засобів, призначених для створення програм телевізійного мовлення. Апаратно-студійні блоки; центральна апаратна; апаратні відеомонтажу та відеозапису; пересувні телевізійні станції; група тележурналістських комплектів (ТЖК).

Етапи створення відеопродукту. Специфіка процесу відповідно жанру. Творчі професії на телебаченні.

Жанри тележурналістики. Види телевізійних програм. Синкретизм дії телепередачі. Циклічна та нециклічна продукція. Склад інформаційних та аналітичних циклів.

Практичне заняття 2. Процес телевиробництва. Жанрова структура телебачення, поняття «формат». 4 год

Завдання подано в планах практичних занять.

Змістовий модуль II. Технології створення відео продукту

Практичне заняття 3

Мова екрану (зображально-виражальні засоби): план, ракурс, композиція, атмосфера, мізансценування. 2 год.

Завдання подано в планах практичних занять.

Практичне заняття 4 Принципи побудови екранного тексту: монтажна фраза, епізод, кадрування, монтаж (принципи) 2 год

Завдання подано в планах практичних занять.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	макс.кільк. балів за од.	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	макс.кільк. балів	кількість одиниць	макс.кільк. балів
Відвідування лекцій	1	2	2		
Відвідування практичних занять	1	4	4	2	2
Робота на практичному занятті	10	4	40	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом:			81		67
Максимальна кількість балів	148				
Розрахунок коефіцієнта	148:100=1,48 (4)				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль I

Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу

Тема 1. Зробити аналіз концепцій телеканалів «Перший. UA», «1+1» та «Еспресо» по сайтах за критеріями: аудиторія, тематика, розподіл контенту на розмовний та художньо-мистецький; інформаційний, аналітичний, художньо-публіцистичний.

Тема 2. Зробити порівняльний аналіз художньо-публіцистичних форматів на телебаченні («Культура:UA», «Еспресо TV », «Перший: UA») у вигляді таблиці. Записати та телефон «Виступ в кадрі»

Змістовий модуль II

Технології створення відеопродукту

Тема 3. Складові драматургічної композиції (етапи розгортання дії).

Написати сценарій короткометражки зі словами зима, сварка, Жучка, протигаз та розкадрувати «Мій ранок»

Тема 4. Зробити моніторинг відеоконтенту на сайтах «Громадське ТВ» , «ICTV» та в YOUTUBE з метою визначення особливостей відео контенту визначених каналів у вигляді таблиці за критеріями: основний жанр, цільова аудиторія, частка розмовного компоненту, складність аудіовізуальних технологій, особливості драматургії.

Тема 5. Подивіться студентську відеороботу «Життя яскраве» та складіть режисерський сценарій чи експлікацію за епізодами та детальний сценарій одного з епізодів.

Тема 6. Заявка, синопсис, літературний та режисерський сценарії на телебаченні.

1. *Напишіть монтажний план за готовим відео сюжетом новинної програми.*
2. *Складіть синопсис та сцензаявку, який був написаний для цього відеосюжету.*

Критерії оцінювання самостійної роботи

Перевірка самостійно виконаних завдань здійснюється на контрольній модульній роботі.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

Критерії оцінювання практичної роботи (аналіз відеоконтенту)

- знання жанрової природи відео контенту
- орієнтування в драматургічних технологіях
- майстерність ведучого в кадрі
- дотримання стандартів журналістики
- використання елементів мови екрану (план, композиція, атмосфера, закони монтажу)

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Контрольна модульна робота включає:

1. теоретичні запитання;
2. розробка концепції відеопроєкту (модуль 1)
3. розробка сценарних папок, зйомка та монтаж власного відеопроєкту розмовного формату (до 3 х хв. – виступ в кадрі. інтерв'ю, відеосюжет) модуль 2

Критерії оцінювання:

- Теоретичні запитання - 10 б.
- Практичне завдання – 15 б.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумкове оцінювання знань студентів з модуля «Телевізійне виробництво» відбувається у межах комплексного заліку з дисципліни «основи виробництва медіапродукту».

6.5. Перелік питань та завдань для семестрового контролю

Варіант 1

1. Дайте характеристику етапів й особливостей процесу відеовиробництва (телевиробництва).
2. Практичне завдання (аналіз аудіовізуального продукту)
3. Презентація авторського відеопроєкту.

Варіант 2

1. Розкрийте типологію програмного відеопродукту та специфіку його форматів.
2. Практичне завдання (аналіз аудіовізуального продукту)
3. Презентація авторського відеопроєкту.

Варіант 3

1. Визначте специфіку роботи тележурналіста з драматургічними конструкціями.
2. Практичне завдання (аналіз аудіовізуального продукту)
3. Презентація авторського відео проєкту

Варіант 4

1. Розкрийте особливості телевізійної програми як способу організації контенту та досягнення максимального контакту з аудиторією.
2. Практичне завдання (аналіз аудіовізуального продукту)
3. Презентація авторського відео проєкту

Варіант 5

1. Визначте порядок створення сценарної заявки, синопсису, літературного й режисерського сценарію на телебаченні.
2. Практичне завдання (аналіз аудіовізуального продукту)
3. Презентація авторського відеопроєкту

Варіант 6

1. Розкрийте особливості технології створення відеосюжету.
2. Практичне завдання (аналіз аудіовізуального продукту)
3. Презентація авторського відео проєкту

Варіант 7

1. Визначте місце телебачення в системі засобів масової комунікації
2. Практичне завдання (аналіз аудіовізуального продукту)
3. Презентація авторського відео проекту

Варіант 8

1. Визначте особливості інтеграції телебачення в нові медіа
2. Практичне завдання (аналіз аудіовізуального продукту)
3. Презентація авторського відео проекту

Варіант 9

1. Назвіть й охарактеризуйте складові інформаційного випуску теленовін.
2. Практичне завдання (аналіз аудіовізуального продукту)
3. Презентація авторського відео проекту

Варіант 10

1. Розгляньте принципи монтажу за композицією кадру та за світлом.
2. Практичне завдання (аналіз аудіовізуального продукту)
3. Презентація авторського відео проекту

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
відмінно	100-90
дуже добре	82-89
добре	75-81
задовільно	69-74
достатньо	60-68
незадовільно	0-59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 60 год., з них лекційних – 4 год., практичні заняття – 12 год.,
модульний контроль – 4 год.,
самостійна робота – 40 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI
Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II	
Назва модуля	Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу				Технології створення відеопродукту	
Лекції	1		2			
Дати						
Теми лекцій	Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу, поняття «формат» 1 б.		Процес телевиробництва. Жанрова структура телебачення, поняття «формат» 1 б.			
Теми практичних занять	Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу 11 б.	Властивості телебачення. Програмування та мовна концепція каналу. - 11 б.	Процес телевиробництва. Жанрова структура телебачення, поняття «формат». 11 б.	Процес телевиробництва. Жанрова структура телебачення, поняття «формат». - 11 б.	Мова екрану (зображально-виражальні засоби): план, ракурс, композиція, атмосфера, мізансценування 11 б.	Принципи побудови екранного тексту: монтажна фраза, епізод, кадрівання, монтаж (принципи) 11 б. – 11
Самостійна робота	Аналіз концепцій телеканалів відповідно до критеріїв (5 балів)		Порівняльний аналіз художньо-публіцистичних форматів на телебаченні. (5 балів)		Моніторинг відеоконтенту на сайтах (5 балів)	Сценарій короткометражки за визначеним набором слів. - (5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Залік (комплексний)					

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Безклубенко С.Д. Відеологія. Основи теорії екранних мистецтв / С.Д. Безклубенко – К.: «Альтерпрес», 2004. – 328 с.
2. Горюнова Н. Л. Художественно-выразительные средства экрана. Изобразительно-звуковой образ : учеб. пособие / Н. Л. Горюнова. – М., 2000. – Ч. III. – 138 с.
1. Миллерсон Дж. Телевизионное производство: Пер. с англ. под ред. Маковеева В.Г. - М.: Изд-во ГИТР, 2004. - 567 с.
2. Соколов А. Г. Монтаж. Телевидение, кино, видео. Ч. 1. / А. Г. Соколов. – М.: «625». 2005. – 243 с.
3. Фрольцова Н. Т. Типология творческой деятельности в аудиовизуальной коммуникации. / Н.Т. Фрольцова – Мн., 2003.
4. Черняков Б. І. Феноменологічні властивості зображення як категорії культури та журналістикознавства // Наукові записки Інституту журналістики. – Т. 20. – К., 2005.
5. Щербаков Ю. Сам себе и оператор, сам себе и режиссер / Ю. Щербаков. – Ростов н/Д: Феникс, 2000. – 448 с.
6. Ширман Р.Н. Телевізійна режисура. Майстер-клас / Р.Н.Ширман. – К.:ЗАТ «Телерадіокур'єр», 2004. – 448 с.
7. Ширман Р.Н. Алхимия режиссуры. Мастер-класс / Р.Н. Ширман. - Киев : ЗАО «Телерадиокурьер», 2008 - 448 с.
8. Шубіна І. Основи драматургії та режисури рекламного відео: Творча майстерня рекламіста.- М: ІКЦ «Март», Ростов н/Д: Видавничий центр «Березень», 2004.

Додаткова

1. Вакурова Н. Типология жанров современной экранной продукции / Н. В. Вакуров. – М.: Ин-т современного искусства, 1997. – 156 с.
2. Гоян В. Екранність телевізійної мови як приклад пропорційної взаємодії візуально-вербальних образів телекомунікації - Електронний ресурс : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2148>
3. Дворко Н.И. Интерактивный документальный фильм: творческий поиск и экспериментирование. // Сборник научных трудов SWorld. – Выпуск 3. Том 49. – Одесса : КУПРИЕНКО СВ, 2013. – С. 41-45.
4. Дворко Н.И. Выразительные возможности телевизионного экрана // Электронные СМИ : Современное состояние и развитие : Науч-практ. Конф. Каф. Журналистики СПбГУП: под. ред. М.И. Кима, 2002. – С. 82-84.
5. Копылова Р. Что такое телевизионный диалог? О природе явления и границах понятия // Телевидение вчера, сегодня, завтра. – М., 1984.
6. Новітні технології телерадіомовлення: світовий досвід Матеріали наукового колоквиуму Київ, 16 листопада 2011 р. Упорядник В. Гоян. – Електронний ресурс : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=rozdily&rozdil=6>
7. Пташинский В. Видеомонтаж в Edius \ В. Пташинский. – М.: ДМК Пресс, 2012, - 232 с.
8. Рабигер М. Режисура документального кино (рефер. излож.). Учеб. пособие / М. Рабигер. – М. : ИПКРТ. – 96 с.
9. Саруханов В.А. Азбука ТВ / В.А. Саруханов. – М.: Аспект Пресс. 2002. – 222 с.